

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/408/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612208867
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4612208867.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Soňou Vackovou, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietla.

Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania zo dňa 21.05.2015 zamietla.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Topoľčany dňa 27.09.2012 domáhal voči žalovanej zaplataenia majetkovej škody v sume 8.087,45 eura, nemajetkovej ujmy v sume 1.617,49 eura a trov konania. V žalobe uviedol, že pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom (povinným) navrhol vykonať exekúciu podaním návrhu súdному exekútorovi. Súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a v zákonom ustanovenej dobe do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 18.11.2010 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Nesprávny úradný postup charakterizovaný nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranom čase a bez zbytočných prietahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom majetkovej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Zároveň žiadal, aby nadriadený súd rozhodol po prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia vecne a miestne príslušného Okresného súdu Topoľčany sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania.

Krajský súd v Nitre svojím uznesením zo dňa 22.10.2012 č.k. 7NcC/513/2012-10 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Topoľčany sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 7C/175/2012 a vec prikázal na rozhodnutie Okresnému súdu Nitra. Okresný súd Topoľčany vec postúpil tunajšiemu súdu dňa 14.12.2012.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11.04.2014 uviedla, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V podaní uviedla námietky voči náležitostiam návrhu a tiež k nesplneniu podmienky uplatnenia nároku na súde až po uplynutí 6-mesačnej lehoty po podaní žiadosti na predbežné prerokovanie. Namietala, že k nesprávnemu úradnému postupu nedošlo, ani nedodržaním zákonom stanovenej lehoty ani nesprávnou aplikáciou právnych predpisov. Pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.04.2009 uplatnila námietku premlčania. Žalovaná ďalej namietala vznik škody, vyčíslenie škody a vznik nemajetkovej ujmy.

Žalobcovi bol termín pojednávania oznámený cestou právneho zástupcu, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadav z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Právny zástupca žalobcu mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, listom doručeným súdu dňa 21.05.2015 mailom svoju neúčast' písomne ospravedlnil, zároveň žiadal o odročenie pojednávania a ako dôvod svojej žiadosti uviedol podanie návrhu na prerušenie konania. Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) OSP upravuje oprávnenie súdu konanie prerušiť pre prípad, že vo veci prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Ide o možnosť súdu konanie prerušiť, pokiaľ neurobí iné vhodné opatrenia. Z uvedeného vyplýva, že prerušenie konania z dôvodov uvedených v predmetnom ustanovení je fakultatívne, teda súd nie je povinný konanie prerušiť.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že dôvod uvedený právnym zástupcom žalobcu nespĺňa náležitosti podľa § 119 OSP, nakoľko nejde o dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, preto postupoval podľa § 101 ods. 2 OSP a vec prejednal v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu.

Žalovaná mala doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavila, listom doručeným súdu dňa 22.05.2015 mailom svoju neúčast' písomne ospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala, preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie vo forme spísania zápisnice pred JUDr. Rudolfom Krutým, súdnym exekútorom, dňa 31.05.2010. Súdny exekútor podal dňa 15.07.2010 na Okresný súd Topoľčany žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vec bola vedená na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 5Er/482/2010. Exekučný súd svojim uznesením zo dňa 29.09.2010 č.k. 5Er/482/2010-11 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Odvolací súd svojim uznesením zo dňa 30.12.2010 č.k. 15CoE/389/2010-25 uznesenie Okresného súdu Topoľčany č.k. 5Er/482/2010-11 zo dňa 29.09.2010 potvrdil. Následne exekučný súd svojim uznesením zo dňa 15.08.2011 č.k. 5Er/482/2010-36 exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov nepriznal.

Žalobca sa obrátil na žalovaného so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.09.2012.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej

lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, lehota neplyní počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (účinný do 31.05.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Režim zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Zodpovednosť za škodu vznikne, ak sú splnené zákonom

stanovené predpoklady (podmienky), a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody (kauzálny nexus). Dôkazné bremeno preukázania základných predpokladov zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci má poškodený. To znamená, že poškodený musí preukázať, že mu vznikla škoda, že táto škoda bola spôsobená protiprávnym konaním orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a napokon, že medzi vznikom škody a protiprávnym konaním existuje príčinná súvislosť. Škodou je majetková ujma, ktorá spočíva v zmenšení reálne existujúceho majetku, vrátane nákladov spojených so vznikom a zisťovaním škody. Súčasťou škody sú aj „márne vynaložené náklady“. Protiprávne konanie orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže spočívať v nezákonnom rozhodnutí alebo v nesprávnom úradnom postupe, ktorý môže tiež spočívať v nesprávnom konaní alebo v konaní bez splnenia zákonných podmienok, ale aj v nekonaní (nečinnosti), či v porušení povinnosti uskutočniť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote, prípadne nevydanie rozhodnutia vôbec, ako i v nezákonnom zásahu do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Pri ktoromkoľvek z vyššie popísaných postupov ide o porušenie právnej povinnosti, teda povinnosti vyplývajúcej z právneho predpisu. Z hľadiska príčinnej súvislosti je potrebné preukázať, že vznik určitej škody je bezprostredným (priamym) následkom reálneho protiprávneho konania (opomenutia) určitého konkrétneho orgánu verejnej moci. Príčinná súvislosť predpokladá, že ide o také účinky protiprávneho konania (opomenutia), ktoré výlučne vyvolávajú vznik škody.

Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na súde v prípade, že príslušný orgán neuspokojí jeho nárok alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. V súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu. Na základe vyššie uvedeného súd v prvom rade skúmal, či nárok na náhradu škody nebol na súde uplatnený predčasne, to znamená, či sa žalobca obrátil so svojim nárokom na náhradu škody na príslušný orgán pred podaním žalobného návrhu. Nakoľko v danej veci žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, je orgánom príslušným na predbežné prerokovanie tohto nároku Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Súd mal zo zoznamu podaní, ktorý je uložený na správe súdu pod Spr/1001/2012, preukázané, že žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.09.2012. Z toho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Topoľčany dňa 27.09.2012.

Následne súd skúmal či v danej veci sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody.

Žalobca sa žalobným návrhom domáhal zaplatenia majetkovej škody v sume 8.087,45 eura a nemajetkovej ujmy v sume 1.617,49 eura z dôvodu, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonal úradný postup bez splnenia zákonných podmienok podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu, čím bez legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom, ktorej zrealizoval úplný judičiálny proces zahrňujúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav na meritórne rozhodnutie vo veci, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci verejnej právomocí ako exekučnému súdu neprináleží. Ide teda o nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú neprávny úradným postupom súdu, ako orgánu verejnej moci.

Nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, v prípade nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, v prípade zbytočných prieťahov v konaní a v prípade iného nezákonného zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Súd poukazuje na to, že v danej veci bolo exekučné konanie je začaté spísaním zápisnice pred súdnym exekútorom, ktorého si oprávnený vybral, dňa 31.05.2010. V zmysle ustanovení Exekučného poriadku je na uvedenú vec potrebné aplikovať ustanovenia Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010.

Vo vzťahu k porušeniu povinnosti exekučného súdu písomne poveriť súdneho exekútora vykonaním exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti mal súd vykonaným dokazovaním fotokópiou spisu Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 5Er/482/2010 preukázané, že medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 15.07.2010 (č.l. 1 pripojeného exekučného spisu) a rozhodnutím exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia dňa 29.09.2010 (č.l. 11 pripojeného exekučného spisu), síce uplynula určitá doba, počas uvedenej doby však exekučný súd skúmal formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý v danej veci bol exekučným titulom, a keď dospel k záveru, že tento trpí nedostatkami, na základe ktorých ho nie je možné považovať za materiálne vykonateľný exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Rozhodovacia činnosť súdu je proces, v ktorom vecne a miestne príslušný súd rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch účastníkov konania. Úlohou súdu je vydať zákonné a zároveň spravodlivé rozhodnutie. Pre takéto rozhodnutie súdu je potrebné, aby bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. Pokiaľ je zákonodarcom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia súdu, je ňou súd viazaný a je povinný ju dodržať. Táto povinnosť však nemôže byť bezvýhradná, bez ohľadu na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že nesprávny úradný postup exekučného súdu v dôsledku porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, či v dôsledku nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, nezistil. Postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, keď rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 29.09.2010, pričom uvedená lehota je primeraná zložitosti veci a závažnosti rozhodnutia exekučného súdu.

Čo sa týka žalobcom tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, spočívajúci preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie pohľadávky, súd poukazuje na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd ex officio povinný skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, či sú v súlade so zákonom. Pri posudzovaní súladu exekučného titulu so zákonom je exekučný súd povinný skúmať, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V prípade, ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to právomoc nemal, je takéto rozhodnutie ničotné (nulitné) a teda z právneho hľadiska neexistujúce a nezaväzujúce. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rozhodnutej veci.

V prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať, či nie sú dôvody neprípustnosti exekúcie vykonávanej na základe rozhodcovského rozsudku tak, ako tieto vyplývajú ustanovenia § 45 zákona v rozhodcovskom konaní, najmä existenciu a platnosť rozhodcovskej zmluvy a skutočnosti, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. V prípade ich zistenia súd musí žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť.

Povinnosť exekučného súdu, rozhodujúceho o návrhu na nútený výkon rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa, aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve a, ak ide o neprimeranú doložku, vyvodiť z toho závery podľa vnútroštátneho práva, vyplýva aj z rozhodnutia Súdného dvora Európskej únie vo veci C-40/08. Takúto interpretáciu ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní a ustanovení exekučného poriadku vyžaduje naplnenie princípu ochrany spotrebiteľa, ktorým je odstránenie nerovnováhy v právach a v povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou na ťarchu spotrebiteľa. Tento výklad vyplýva tiež z povinnosti súdov rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky, ktoré sa zaručuje nielen tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je nárok uplatňovaný.

Povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska súladu so zákonom, znamená skúmať, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený doložkou vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnení a povinní osobami uvedenými v exekučnom titule a, či sú splnené všeobecné podmienky konania podľa § 103 OSP. V tomto štádiu skúmania exekučný súd nevykonáva dokazovanie, ako procesnú činnosť súdu upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 OSP, nakoľko by to bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti exekučného konania. Dokazovanie vyžadujúce nariadenie pojednávania v možnosti účasti oprávneného a povinného v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy z dôvodu, že by sa tým zmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný dozvedieť až doručením upovedomenia o začatí exekúcie. K rovnakému právnomu záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.04.2013 sp.zn. 5MCdo 11/2012.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že nesprávny úradný postup exekučného súdu v dôsledku vykonania úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, spočívajúci preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie pohľadávky, nezistil. Postup exekučného súdu, výsledkom ktorého bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, bol v súlade so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V konečnom dôsledku o správnosti rozhodnutia exekučného súdu svedčí aj skutočnosť, že odvolací súd rozhodnutie exekučného súdu potvrdil.

Otázku nesprávneho úradného postupu súd riešil vyššie. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že súd postupoval so zbytočnými prietahmi, súd konštatuje, že prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky neznamená postup súdu so zbytočnými prietahmi. Vo vzťahu k namietanému postupu exekučného súdu, ktorý podľa žalobcu postupoval so zbytočnými prietahmi, súd poukazuje na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je oprávnený skúmať len Ústavný súd Slovenskej republiky. Súd pritom vychádza z platnej právnej úpravy, podľa ktorej existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa troch základných kritérií, a to zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/12). Postup súdu z hľadiska zbytočných prietahov, teda súdne konanie, nie je oprávnený preskúmať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo viacero orgánov oprávnených v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by všeobecný súd v konaní o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska zbytočných prietahov, znamenalo by to, že všeobecný súd by preskúmal postup iného všeobecného súdu, pričom zároveň by mohlo dôjsť k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, keď vecne príslušné na prejednanie a rozhodovanie sporov o náhradu škody sú okresné sudy, ale sudy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj sudy vyššieho stupňa, napr. krajské sudy, alebo aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Všeobecný súd môže priznať náhradu škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len v prípade, že o existencii zbytočných prietahov bolo rozhodnuté na to oprávneným orgánom, ktorým je Ústavný súd Slovenskej republiky.

V danej veci je nesporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prietahov sa nevedelo, preto sa súd otázkou porušenia práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nezaoberal.

Ako už bolo uvedené základnými predpokladmi zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Protiprávny úkon (ktorý spočíva v konaní alebo opomenutí) súd nezistil, keď uzavrel, že postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, ktorý rozhodol o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v primeranej lehote, pričom jeho postup, výsledkom ktorého bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, bol v súlade so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Vo vzťahu k zbytočným prietahom súd konštatoval, že tieto z pozície všeobecného súdu nie je oprávnený skúmať, keď

uvedené oprávnenie prináleží len Ústavnému súdu Slovenskej republiky, pričom v konaní nebolo sporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prieťahov sa nevedlo. Pokiaľ nie je preukázané splnenie prvého, základného predpokladu zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, nie je, podľa názoru súdu, potrebné skúmať ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, teda vznik škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, nakoľko vznik škody, ako zmenšenie majetku poškodeného je predpokladom zodpovednosti len ak škoda bola priamo a nesprostredkované spôsobená výlučne konaním (opomenutím), ktoré bolo vo vzťahu k zmenšeniu majetku poškodeného rozhodujúce, to znamená, že ak nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, majetok žalobcu sa nemohol zmenšiť.

Napriek vyššie uvedenému názoru súdu, súd konštatuje, že tvrdenie žalobcu o vzniku škody postupom exekučného súdu, v konaní preukázané nebolo.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu uplatnený podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súd uvádza, že nárok na nemajetkovú ujmu nie je automatický vo vzťahu k porušeniu práva, ale predpokladá objektívne zistenie, že samotné porušenie práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ súd konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil a rovnako ani vznik škody na strane žalobcu v konaní preukázaný nebol, nebolo dôvodné, aby sa nezaoberal uplatneným nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď pre rozhodnutie o priznaní práva na nemajetkovú ujmu je základným predpokladom vznik ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Na základe vyššie uvedených skutkových okolností a ich právneho vyhodnotenia súd dospel k záveru, že žalobný návrh nie je dôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

Obranu žalovanej spočívajúcu v tvrdení, že žaloba je podaná predčasne, nakoľko neuplynula šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku, pričom žalobca na predbežné prerokovanie podaných žiadostí neposkytol žiadnu súčinnosť, súd nepovažoval za dôvodnú. Ako už bolo vyššie konštatované žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.09.2012, čoho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde síce pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Topoľčany dňa 27.09.2012, ale žalobný návrh nebol podaný predčasne, nakoľko počas súdneho konania šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti uplynula a v konaní nebolo sporné, že žalovaná nárok popiera.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP z dôvodu, že žalovaná mala v konaní plný úspech, ale nepriznal jej náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnila.

Žalobca svojim podaním doručeným súdu dňa 21.05.2015 navrhol, aby súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP do právoplatného ukončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010 z dôvodu, že v predmetnom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre vznik nároku na náhradu škody v tomto súdnom konaní. V návrhu na prerušenie konania uviedol, že pred Okresným súdom Prešov prebieha pod sp.zn. 7C/6/2010 konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa mal dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom sa vymohlo plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc EÚ zameraných na ochranu spotrebiteľa. V uvedenom konaní vystupujú na strane odporcov 1/ Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, a 2/ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Odporkyňa 1/ vo svojej argumentácii poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora C-40/09 a C-76/10, ktoré sa týkali spotrebiteľských vzťahov a uviedla, že „V oboch prípadoch sa vnútroštátne súdy prostredníctvom prejudiciálneho konania snažili zistiť, či sa smernica 93/13/EHS má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, má ex offo rozhodnúť o nekalej povahe sankčného

úroku v uvedenej spotrebiteľskej zmluve. Súdny dvor v týchto rozhodnutiach pripomenul dôležitosť zásady rei iudicatae, a konštatoval, že z práva Európskej únie v zásade nevyplýva pre vnútroštátne súdy povinnosť prelomiť zásadu právoplatne rozhodnutej veci. Otázka, či má a v akom rozsahu vnútroštátny súd skúmať nekalé podmienky, keď skúma právoplatné rozhodnutie v rámci konania o návrhu na jeho nútený výkon, závisí od procesných pravidiel vnútroštátneho práva, pričom tieto konštatovania Súdny dvor oprel o zásadu procesnej autonómie členských štátov. V zmysle tejto zásady podmienky vykonávania zásady právnej sily rozhodnutej veci musí stanoviť vnútroštátny poriadok, pričom tieto podmienky nesmú byť menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné vnútroštátne konania, ani nesmú byť naformulované tak, aby v praxi spôsobili nemožnosť alebo nadmerné sťaženie výkonu práv uznaných právnym poriadkom Európskej únie. V tejto súvislosti je potrebné ukázať na to, že v tomto prípade skutočne nedošlo k porušeniu zásady ekvivalencie a zásady efektivity, nakoľko odporkyňa mala niekoľko právnych prostriedkov nápravy, ktoré nevyužila a podľa názoru žalobca štát nemôže nahrádzať konanie účastníka konania a svojou činnosťou nachádzať konanie, ktoré má smerovať práve k náprave nastoleného stavu, s ktorým účastník konania nesúhlasí.“

Okresný súd Prešov v danom konaní uznesením rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla odporkyňa 1/ Slovenská republika, a to:

1. Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia; vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania vo výkon rozhodnutia a pred vyčerpanie možnosti navrhovateľky požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia?

2. V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré popisuje navrhovateľka, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu?

3. Ak ide v tomto prípade bolo dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je navrhovateľkou uplatňovaná suma škodou, za ktorú má zodpovednosť členský štát; možno škodu v tomto poňatí stotožňovať vymoženého pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?

4. Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?

Žalobca vo svojom návrhu uviedol, že zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010, ktorého účastníkmi sú zhodne žalobca a žalovaná v tomto konaní, má pre ďalší priebeh a rozhodnutie v konaní zásadný význam, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP, súd konanie preruší, ak c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) OSP upravuje oprávnenie súdu konanie prerušiť pre prípad, že vo veci prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Žalobca tvrdil, že zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010, ktorého účastníkmi sú zhodne žalobca a žalovaná v tomto konaní, má pre ďalší priebeh a rozhodnutie v konaní zásadný význam, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu. Súd sa s týmto tvrdením žalobcu nestotožňuje.

Z obsahu návrhu vyplýva, že ide o návrh o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zo strany oprávneného z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v 15-dňovej zákonnej lehote a postupoval so zbytočnými prietahmi, pričom exekučné konanie bolo ukončené zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia. a následným zastavením exekučného konania.

Naproti tomu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010 ide o nárok zo zodpovednosti za škodu zo strany povinného z dôvodu, že v nejakej exekučnej veci súdny orgán poverenie na vykonanie exekúcie vydal. Prejudiciálne otázky položené Okresným súdom Prešov Súdnemu dvoru Európskej únie smerujú k tomu, či je môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia, pred samotným ukončením konania o výkon rozhodnutia a tiež pred vyčerpaním možnosti oprávnenej požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozdiely týkajúce sa skutkového stavu v danej veci (exekučné konanie bolo ukončené zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia a zastavením exekúcie) a skutkového stavu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010 (exekučné konanie, ktoré prebieha), riešenie vyššie špecifikovaných prejudiciálnych otázok položených Okresným súdom Prešov Súdnemu dvoru Európskej únie nemá, podľa názoru súdu, pre rozhodnutie súdu v danej veci žiadny význam.

Na základe vyššie uvedeného súd návrh žalobcu na prerušenie konania nepovažoval za dôvodný, a preto ho zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP)